

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0313/2010

8.11.2010

RAPORT

Uue Euroopa energiasstrateegia 2011–2020 väljatöötamine
(2010/2108(INI))

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

Raportöör: Lena Kolarska-Bobińska

RR\838382ET.doc

PE445.675v02-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI	20
RAHVUSVAHELISE KAUBANDUSE KOMISJONI ARVAMUS	24
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	27

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

uue Euroopa energiastrateegia 2011–2020 väljatöötamise kohta (2010/2108(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 7. mail 2010. aastal avaldatud ülevaatlikku dokumenti „Uue Euroopa energiastrateegia 2011–2020 väljatöötamine”;
- võttes arvesse komisjoni 10. jaanuari 2007. aasta teatist Euroopa Ülemkogule ja Euroopa Parlamendile „Euroopa energiapoliitika” (KOM(2007)0001) ning komisjoni hilisemat, 13. novembri 2008. aasta teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Teine strateegiline energiaülevaade – ELi tegevuskava varustuskindluse ja solidaarsuse tagamiseks energiavaldkonnas” ja selle lisadokumente (KOM(2008)0781);
- võttes arvesse oma 3. veebruari 2009. aasta resolutsiooni teise strateegilise energiaülevaate kohta¹;
- võttes arvesse kolmandat energiapaketti, kuhu kuuluvad 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 713/2009, millega luuakse Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet, 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 714/2009 võrkudele juurdepääsu tingimuste kohta piiriüleses elektrikaubanduses ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1228/2003, 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 715/2009 maagaasi ülekandevõrkudele juurdepääsu tingimuste kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1775/2005, 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/72/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/54/EÜ (elektrienergia direktiiv), ning 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/73/EÜ, mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/55/EÜ (maagaasi direktiiv)²;
- võttes arvesse ELi energia- ja kliimamuutuste paketti, kuhu kuuluvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 443/2009, millega kehtestatakse uute sõiduautode heitenormid väikesõidukite süsinikdioksiidiheite vähendamist käsitleva ühenduse tervikliku lähenemisviisi raames, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/28/EÜ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta ning direktiivide 2001/77/EÜ ja 2003/30/EÜ muutmise ja hilisema kehtetuks tunnistamise kohta, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/29/EÜ, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ, et täiustada ja laiendada ühenduse kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemi, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/30/EÜ, millega muudetakse direktiivi 98/70/EÜ seoses bensiini, diislikütuse ja gaasiõli spetsifikatsioonidega ja kehtestatakse kasvuhoonegaaside heitkoguste järelevalve ja vähendamise mehhanism ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 1999/32/EÜ seoses siseveelaevades kasutatava

¹ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0038.

² ELT L 211, 14.8.2009, lk 1.

kütuse spetsifikatsioonidega ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 93/12/EMÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/31/EÜ, milles käsitletakse süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 85/337/EMÜ ja direktiive 2000/60/EÜ, 2001/80/EÜ, 2004/35/EÜ, 2006/12/EÜ, 2008/1/EÜ ning määrust (EÜ) nr 1013/2006, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta otsus nr 406/2009/EÜ, milles käsitletakse liikmesriikide jõupingutusi kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks, et täita ühenduse kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid aastaks 2020¹;

- võttes arvesse oma 26. septembri 2007. aasta resolutsiooni Euroopa ühise energiaalase välispoliitika suunas liikumise kohta²;
- võttes arvesse rahvusvahelise energeetikaalase koostöö õigusliku raamistiku kehtestanud 17. detsembri 1994. aasta energiaharta lepingut ja selle transiidiprotokolli eelnõu;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrust (EÜ) nr 663/2009, millega luuakse abikava majanduse elavdamiseks ühenduse finantsabi andmisega energeetikaprojektidele (Euroopa majanduse elavdamise energeetikakava)³;
- võttes arvesse komisjoni 31. mai 2010. aasta teatist, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 663/2009 (millega luuakse abikava majanduse elavdamiseks ühenduse finantsabi andmisega energeetikaprojektidele) (KOM(2010)0283);
- võttes arvesse komisjoni 7. oktoobri 2010. aasta teatist vähese süsihappegaasiheitega tehnoloogia arendamisse investeerimise kohta (Euroopa energiatehnoloogia strateegiline kava) (KOM (2009)519)), ja võttes arvesse oma 11. märtsi 2010. aasta resolutsiooni vähese süsihappegaasi-heitega tehnoloogia arendamisse investeerimise kohta (Euroopa energiatehnoloogia strateegiline kava)⁴;
- võttes arvesse komisjoni 4. mai 2010. aasta aruannet Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele üleeuroopaliste energiavõrkude rakendamise kohta ajavahemikul 2007–2009 (KOM(2010)0203);
- võttes arvesse komisjoni ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse gaasivarustuse kindluse tagamise meetmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2004/67/EÜ (KOM(2009)0363) (Vidal-Quadrase raport);
- võttes arvesse komisjoni teatist „Energiatõhususe tegevuskava: potentsiaali realiseerimine” (KOM(2006)0545);
- võttes arvesse komisjoni 25. juuni 2010. aasta aruannet nõukogule ja Euroopa Parlamendile elektrienergia varustuskindluse ja infrastruktuuriinvesteeringute tagamise meetmetega seotud edusammude kohta (KOM(2010)0330);
- võttes arvesse nõukogu 21. mai 2010. aasta järelduste eelnõu „Uue Euroopa

---

¹ ELT L 140, 5.6.2009, lk 1.

² ELT C 219E, 28.8.2008, lk 206.

³ ELT L 200 31.7.2009, lk 31.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P7_TA-PROV(2010)0064.

energiastrateegia 2011–2020 väljatöötamine¹;

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2006. aasta direktiivi 2006/32/EÜ², mis käsitleb energia lõpptarbimise tõhusust ja energiateenuseid ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/76/EMÜ (energiateenuste direktiiv);
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. veebruari 2004. aasta direktiivi 2004/8/EÜ³ soojus- ja elektrienergia koostootmise stimuleerimiseks siseturu kasuliku soojuse nõudluse alusel, millega muudetakse direktiivi 92/42/EMÜ (koostootmise direktiiv);
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 194;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 48;
  - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit ning rahvusvahelise kaubanduse komisjoni arvamust (A7-0313/2010),
- A. arvestades, et Lissaboni leping tähistab liidu jaoks uue ajajärgu algust, millega seoses tuleb meil lepingu täielikuks rakendamiseks kohandada oma eesmärgid ja strateegiaid ning ELi eelarvet;
- B. arvestades, et Lissaboni lepingusse eraldi energeetikapeatüki lisamine tähendab, et nüüd on olemas kindel õiguslik alus säästvusel, varustuskindlusel, võrkude vastastikusel sidumisel ja solidaarsusel põhinevate energiavaldkonna algatuste arendamiseks;
- C. arvestades, et liidu probleem on energeetikaalaste õigusaktide hilinenud või puudulik rakendamine ja koordineeritud energiastrateegiate puudumine, mistõttu komisjon peab võtma liidrirolli selle probleemi lahendamisel ning samas peavad liikmesriigid silmnähtavalt ja veenvalt näitama oma otsusekindlust ja toetust;
- D. arvestades, et Euroopa muutub jätkuvalt aina sõltuvamaks välismaiste energiaallikate, eriti fossiilkütuste impordist, ning et sõltuvus naftast on eriti suur ja suureneb tulevikus veelgi; arvestades, et ELi energiapoliitika peab seetõttu omama rahvusvahelist mõõdet;
- E. arvestades, et elatustase ja majanduse konkurentsivõime sõltuvad energia hinnast ja kättesaadavusest;
- F. arvestades, et energiapoliitika peaks aitama täita ELi kohustust vähendada kasvuhooonegaaside heitkoguseid;
- G. arvestades, et järgmise kümnendi jooksul tuleb teha märkimisväärseid investeeringuid energeetikasse, eriti uutesse elektrijaamadesse, ühendustesse ja elektrivõrkudesse, ning et need investeeringud avaldavad energiaallikate jaotusele mõju veelgi pikema ajavahemiku jooksul, tuleks tagada, et need kindlustavad ülemineku jätkusuutlikule majandusele; arvestades, et selle tõttu tuleb rahastamisvahendeid veelgi mitmekesistada või luua

---

¹ 9744/10.

² ELT L 114, 27.4.2006, lk 64.

³ ELT L 52, 21.2.2004, lk 50.

vajaduse korral uus turukorraldus, eelkõige energeetika mõttes kõige isoleeritumates piirkondades;

- H. arvestades, et EL-27-l leidub suuri biomassivarusid, millest saab toota hulgaliselt teise põlvkonna biokütust;
- I. arvestades, et kivisüsi jääb endiselt elanikele ja majandusele oluliseks esmaseks energiaallikaks;
- J. arvestades, et energeetikasektorisse tehtavad investeeringud on väga kapitalimahukad ja et on vaja luua stabiilne, pikaajaline regulatiivne raamistik, mis võimaldaks ettevõtjatel langetada keskkonnahoidlikke ja majanduslikult otstarbekaid investeerimisotsuseid, ning arvestades, et see ei tohiks mingil juhul põhjustada konkurentsimoonutusi;
- K. arvestades, et ELi auahne pikaajaline heitkoguste vähendamise eesmärk tuleb seada ülemaailmse kliimamuutuse kokkuleppe konteksti, et maksimeerida ELi positiivset panust rahvusvahelistel läbirääkimistel ning minimeerida süsinikulekete ja ELi tööstuse konkurentsivõime vähenemise ohtu;
- L. arvestades, et energiavõrkude infrastruktuuri tuleb rahastada eelkõige energiatariiifidest; arvestades, et kui üksnes turupõhised vahendid ei ole selliste investeeringute rahastamiseks piisavad, võib hästitoimivate võrgustike loomiseks ja Euroopa energiaturgude avamiseks osutada vajalikuks ka ELi poolne rahastamine ning seda eriti kõige vähem arenenud piirkondades;
- M. arvestades, et finantskriisile järgnenud majanduslangus on energeetikasektorisse investeerimist edasi lükanud; arvestades, et kriis võib siiski pakkuda Euroopale ka võimalusi reformide läbiviimiseks;
- N. arvestades, et jätkusuutlik ja dünaamiline majandus peaks olema suunatud majanduskasvu ja energiatarbimise vahelise seose kaotamisele ning seda eelkõige energiatõhusust ühe toodanguühiku kohta kasvatades;
- O. arvestades, et komisjon väljendas ka kavatsust hinnata 2009. aastal ülemaailmset seisut veeldatud maagaasi osas ja selgitada välja puudused, et esitada seejärel veeldatud maagaasi alane tegevuskava,

Sissejuhatus: Lissaboni lepingu täielikku rakendamist tagav strateegia

1. tunneb heameelt komisjoni ülevaatliku dokumendi „Uue Euroopa energiastrateegia 2011–2020 väljatöötamine” üle, mis on Euroopa 2020. aasta strateegia kontekstis esimene samm ELi tervikliku energiapoliitika suunas;
2. on seisukohal, et tulevase strateegia siht peaks olema täita Lissaboni lepingu eesmärgid, milleks on ühtne energiaturg, varustuskindlus, energiatõhusus, energia säästmine, uute ja taastuvate energialiikide arendamine ning energiavõrkude edendamine; lisaks peaks see kõigi tarbijate huvides aitama saavutada vastuvõetavaid energiahindasid, edendada jätkusuutliku energiatootmise raames taastuvaid energiaallikaid ning vastastikku seotud, integreeritud ja koostalitlusvõimelisi ning arukaid energiavõrke ning aitama vähendada

sõltuvust energiaimpordist ja suurendada sisemaist energiatootmist, säilitades seejuures konkurentsivõime ja tööstuse kasvu ning kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise;

3. rõhutab, et kavandatav strateegia tuleks eelkõige ellu viia solidaarselt ja vastutustundlikult, nii et ühtegi liikmesriiki ei jäetaks kõrvale ega isolatsiooni ja et kõik liimesriigid võtaksid meetmeid vastastikuse varustuskindluse tagamiseks liidus; juhib tähelepanu sellele, kui oluline on lisada aluslepingusse energeetikat käsitleva eraldi peatükk (Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 194), mis annab kindla õigusliku aluse ühendusemeetodil põhinevale liidu tegevusele;
4. rõhutab, et liit vajab 2050. aastani ulatuvat tõhusa ja jätkusuutliku energiapoliitika pikaajalist visiooni, mis lähtuks liidu pikaajalistest heitkoguste vähendamise eesmärkidest ja mida täiendaksid täpsed ja põhjalikud lühiajalised ja keskmise tähtajaga eesmärkide saavutamise tegevuskavad;
5. nõuab, et Euroopa energiaühenduse jaoks koostataks kavad, mis hõlmavad tihedat energiavõrkude alast koostööd ja Euroopa vahendeid uutele energiatehnoloogiatele; on seisukohal, et Euroopa energiaühendus peaks ilma Lissaboni lepingu muutmist esialgu nõudmata kõrvaldama Euroopa energiapoliitika killustatuse ja tegema energeetika-alastes suhetes ELi hääle rahvusvahelisel tasandil kuuldavaks;

Tagada energiaturu toimimine

6. rõhutab, et ELi poliitiliste eesmärkide saavutamine ei ole võimalik ilma Euroopa energia siseturu loomiseta; on veendunud, et seda tuleks teha kindla õigusliku raamistiku alusel, mis võimaldaks õigusakte rangelt jõustada ja annaks komisjonile suuremad võimalused liikmesriikide õigusrikkumiste korral menetlusi algatada;
7. rõhutab tungivalt vajadust täielikult rakendada kehtivaid ELi energeetikaalaseid õigusakte ja täita ELi energeetikaalaseid sihtmärke; rõhutab kolmandasse energiapaketti kuuluvate õigusaktide ja energiatõhususe paketi kiire ja korrektse rakendamise vajadust kõigis liikmesriikides;
8. kutsub komisjoni üles tagama, et kehtivad siseturudirektiivid oleksid täielikult ja korrektselt jõustatud ja liikmesriikide poolt üle võetud, ning kaaluma liikmesriikide tegevusetuse korral, kas kasutada viimase vahendina kehtivate siseturudirektiivide põhisätete uuesti esitamist määruste kujul, et tagada nende täielik ja otsene kohaldamine kogu siseturul;
9. rõhutab vajadust tagada varustuskindlus Euroopa energiatootmisvõimsustele, eelkõige tööstuspoliitika abil, mis edendab ELis pikaajalisi investeringuid elektrienergia tootmisse;
10. on veendunud, et energiaturge reguleerivate asutuste rolli ning riiklike reguleerivate asutuste, konkurentsiametite ja komisjoni vahelist koostööd tuleks suurendada ning seda eriti jae- ja hulgimüügiturgudel; sellega seoses kutsub komisjon üles võtma kõik vajalikud meetmed selle tagamiseks, et Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet ja Euroopa põhivõrguettevõtjate võrgustik saaksid oma ülesandeid tõhusalt täita; märgib, et kui Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet ja Euroopa

põhivõrguettevõtjate võrgustik ei ole piisavalt pädevad suuremal määral lõimunud Euroopa energiaturu loomiseks, võib osutada vajalikuks nende volituste muutmine; kutsub komisjoni ja Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööametit koostama ettepanekuid sidusrühmade tõhusamaks kaasamiseks;

11. rõhutab, et tarbijate huvides tuleb hulgimüügiturgude läbipaistvust suurendada ja toimimist parandada, eriti energiaturul kaubeldavate finantstoodete ja kogu Euroopas asutatavate töhusate päevasiseste turgude osas; tunneb sellega seoses heameelt komisjoni avalduse üle, milles ta teatas oma kavatsusest koostada ettepanek energiaturgude läbipaistvuse ja terviklikkuse kohta, ning kutsub sellega seoses üles töötama välja sidusat õigusraamistikku;
12. on seisukohal, et tarbijatele on energiaturul valitsev suurem konkurents kasulik; rõhutab, et konkurentsi tugevdamiseks tuleb mitmekesistada transporditeid, energiaallikaid ning Euroopa turul tegutsejaid, ning et oluline on innustada uute ärimudelite väljatöötamist;
13. tuletab meelde komisjoni 2005. aasta sektoriuuringut; nõuab teise energeetikasektori uuringu alustamist 2013. aastal;
14. palub komisjonil parema üksteisemõistmise tagamiseks korraldada riikide parlamentide energeetikakomisjonide esindajate, Euroopa Parlamendi liikmete ja ELi energeetikaga seotud poliitika, õigusaktide ja muude asjassepuutuvate teemadega seotud sidusrühmade iga-aastane tippkohtumine; toetab ühtlasi ideed korraldada aktuaalsetele energiapoliitika küsimustele pühendatud Euroopa Ülemkogu eristung, kus tuleks võtta arvesse Euroopa Parlamendi raporteid energiastrateegia 2011–2020 ja energiatõhususe tegevuskava kohta;

Toetada nüüdisaegseid seotud võrke

15. rõhutab tungivalt, et igasugune viivitamine kogu ELi hõlmava nüüdisaegse ja aruka elektri- ja gaasivõrgu arendamisega seab ohtu ELi püüde saavutada 2020. aastaks energia ja kliimaga seotud 20-20-20 eesmärgid ning täita ELi 2050. aasta eesmärgid, mille riigipead ja valitsusjuhid on ELi energiavarustuse kindluse suurendamiseks kokku leppinud; tunneb seepärast heameelt, et energiastrateegia keskendub arukale ja nüüdisaegsele infrastruktuurile, sest see aitab kaasa nüüdisaegsete, ELi hõlmavate seotud võrkude loomisele;
16. rõhutab, et energia siseturu lõplik väljakujundamine on võimalik vaid üleeuroopalise, liikmesriikide piire mittearvestava energiavõrgu põhjal, peab hädavajalikuks välja töötada ja täielikult rakendada aluslepingus ja teistes õigusaktides sätestatud õiguslikud ja finantsmehhanismid, et olla alati valmis tegutsema üleeuroopalistes energiavõrkudes ilmnevate lünkade või puuduste likvideerimiseks; juhib tähelepanu sellele, et kogu Euroopa energiatootangu optimaalne kasutamine kahandab impordivajadust;
17. nõuab tungivalt, et liikmesriigid teavitaksid õigeaegselt ja täielikult komisjoni vastavalt nõukogu määrusele 617/2010, mis käsitleb teavitamist energeetika infrastruktuuri investeerimisprojektidest, et saada ülevaade nõudluse ja pakkumise võimalikest puudujääkidest, samuti investeerimistõketest, seni kuni Euroopa Kohus teeb otsuse selle kohta, kas nimetatud määrus, mis vastavalt aluslepingu artiklile 194 oleks tulnud võtta vastu kaasotsustamismenetluse kohaselt, on õiguspärane;

18. on seisukohal, et komisjoni tulevasest Põhjamere tuuleenergiavõrgu projektist peaks koos teiste piirkondlike algatustega, nagu Vahemere energiaringi ja Läänemereäärsete riikide võrkude ühendamine, saama tulevase üleeuroopalise supervõrgu loomise üks osa; kutsub liikmesriike ja komisjoni üles eraldama selle projekti jaoks vajalikud vahendid;
19. rõhutab, et võrgu kümneaastase arengukava (siduda ELi elektri- ja gaasivõrgud) tuleks viia paremini kooskõlasse 2020. aasta eemärkidega ja viia seejärel uute infrastruktuurialaste õigusaktide tehnoloogilise ja metodoloogilise alusena ellu; juhib tähelepanu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööameti rollile arengukava täitmise üle peetava järelevalve teostamisel; rõhutab pakilist vajadust liita eraldatud energiasaared üleeuroopalisel energivõrku muu hulgas paremini seotud gaasivõrkude ja paremate veeldatud maagaasi terminalide loomise abil, mis peaks viima mõne liikmesriigi turu eraldatuse lõppemiseni ja suurendama nende ELi riikide varustuskindlust, kes praegu sõltuvad suurel määral vähestest kolmandatest riikidest;
20. toonitab vajadust ettevõtjate vahelise parema teabevahetuse järele seoses infrastruktuuri võrguhaldamisega, et vältida teabe asümmeetriast tingitud turumoonutusi;
21. rõhutab, et kui turg soovib investeerida uute energiatehnoloogiatega seotud teadusuuringutesse ja arendusse, on vaja õigusraamistikku; rõhutab sellega seoses jätkuvat vajadust ELi ühtse patendi järele;
22. juhib ühtlasi tähelepanu sellele, et kiiresti on vaja arendada ja ajakohastada jaotusvõrke, et integreerida jaotatud tootmise suurenevad mahud;
23. usub, et praegune üleeuroopaliste võrkude (TEN-E) programm ei ole olnud tõhus ega aidanud märkimisväärselt kaasa liikmesriikide vastastikuse seotuse kasvatamisele ning seda tuleb kliima- ja energiapaketi ning kolmandas siseturu paketi sätetatud eesmärkide täitmiseks kohandada; usub ühtlasi, et energeetika infrastruktuuri paketi kavandamisel ja TEN-E programmi väljavahetamisel tuleks seepärast:
- teha energeetika infrastruktuuri lubade probleemi analüüs ja võrrelda eri lähenemisviise, et vähendada bürokraatiat, lühendada heakskiitmisprotsessi ja lahendada ühiskonna probleeme;
  - määrata kindlaks energia siseturu arendamise jaoks oluliste investeeringute kindlakstegemiseks esmatähtsad projektid ja kriteeriumid ning toetada neid projekte, võttes arvesse projektide panust varustuskindlusesse, vajadust suurendada konkurentsi ja täita pikaajalised säästva energia eesmärgid ja parandada sotsiaalset ja piirkondlikku sidusust;
  - kehtestada liikmesriikidele selged kriteeriumid ja suunised energeetika infrastruktuuri rahastamiseks riiklikest ja ELi vahenditest;
  - laiendada projektidele teostamise etapis turutõketega tegelemiseks muu hulgas Euroopa Investeerimispannga ja muude finantsvahendajate poolt antavat rahalist toetust;
  - luua hästi töötavate olemasolevate süsteemide eeskujul piiriülene kulude jagamise

süsteem ning seda eelkõige infrastruktuuri ja taastuenergia kooskõlastatud arendamiseks;

- f) hinnata, kas ELi tähtsusega infrastruktuuri projektide avamine hangetele võiks kiirendada investeeringute tegemist infrastruktuuri;

Energiapoliitika rahastamine

24. on seisukohal, et uues mitmeaastases finantsraamistikus tuleks arvestada Euroopa 2020. aasta strateegias sätestatud ELi poliitiliste prioriteetidega, võttes arvesse teise strateegilise energiaülevaate järeltule ja prioriteete, mille alusel tuleks energiapoliitika, sealhulgas nüüdisaegse ja aruka infrastruktuuri, energiatõhususe, taastuenergia projektide ning uute energiatehnoloogiate teadusuuringute, väljatöötamise ja kasutuselevõtmise jaoks eraldada oluliselt rohkem rahalisi vahendeid;
25. on veendunud, et nüüdisaegne üle-euroopaline elektrivõrk etendab taastuenergia 20%se osakaalu saavutamisel üht tähtsamat rolli; palub komisjonil seetõttu töötada välja asjakohane stiimulite süsteem investeerimiseks elektrijaamadesse teatavates piirkondades, et saavutada optimaalne majanduslik mõju ja vältida ebatõhusaid investeeringuid võrkudesse; märgib sellega seoses, et üldstrateegia peab käsitlema energiasüsteemi tervikuna tootjatest tarbijateni;
26. palub komisjonil teha ettepanek soojusenergiaturul tõhususe suurendamise strateegia kohta, et toetada tõhusaid kohalikke infrastruktuure (nt kaugküte ja -jahutus), mis aitavad välja töötada terviklikke kütte-, jahutus- ja elektrienergiastüsteeme soojuse ja elektri koostootmise ja taastuenergiaallikate tõhusa kasutamise kaudu;
27. usub, et uuenduslikud rahastamisvahendid (näiteks riskijagamisrahastud ja riiklike pankade laenuskeemid) võivad oluliselt toetada energeetika infrastruktuuri, energiatõhususse ning taastuenergia uuringutesse ja kasutamisse investeerimist, et toetada üleminekut jätkusuutlikule majandusele; kutsub seetõttu komisjoni üles täiendama või asendama suuremal hulgal „klassikalisi” toetusi uuenduslike skeemidega ja innustama liikmesriike neid uuenduslikke finantseerimisvahendeid kasutama; juhib sellega seoses tähelepanu samasuguste vahenditega saadud positiivsele kogemusele; toetab täielikult ettepanekut kasutada ELi eelarve vahendeid laenu tagatisena, et hoogustada era- ja avaliku sektori investeeringuid;
28. on veendunud, et EL peaks nihutama maksukoormuse keskkonnale kahjuliku tegevuse maksustamisele, nii nagu seda on ELi 2020. aasta strateegias rõhutanud ka komisjon; innustab komisjoni eespool toodust lähtudes energia maksustamise direktiivi läbi vaatama;
29. on seisukohal, et energiainvesteeringutega seotud tulevased vahendid peavad kindlasti olema suunatud projektidele, millega luuakse võimalikult suur arv töökohti;
30. rõhutab, et kui turud ei suuda üksi vastavaid vajadusi täita, on mõnede liikmesriikide infrastruktuuri (sealhulgas elektrivõrkude ja tarnevõrkude) eelkõige energiavarustuse tagamiseks ning kliima- ja keskkonnaeesmärkide saavutamiseks tehtavate suurte investeeringute jaoks vaja saada liidult toetust;

31. rõhutab, et turu integratsiooniks on vaja paremini kasutada olemasolevaid toimivaid võrke, milleks tuleb turukorraldus piiriülevalt ühtlustada ja töötada välja ühenduste haldamise ühtsed Euroopa süsteemid;
32. on veendunud, et märgatavate negatiivsete sotsiaalmajanduslike tagajärgede ärahoidmiseks nendes ELi piirkondades, kus kivisöe kaevandamine on ikka veel peamine tööhõive allikas, peaks EL andma liikmesriikidele võimaluse jätkata kivisöe kaevandamise toetamist kuni aastani 2021; igasugused piirangud selles suhtes, eelkõige aastast 2014, tekitavad vältimatult vaesust ja tööpuudust ning põhjustavad muid negatiivseid sotsiaalmajanduslikke tagajärgi;
33. märgib Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööameti kohustust tagada elektrivõrkude arendamise riikliku kavandamise kooskõla võrgu kümneaastase arengukavaga;
34. rõhutab, et paljud uuematest liikmesriikidest sõltuvad eriti suurel määral välistest energiavarustuse katkestustest ja vajavad liidu eritoetust energia stabiilse varustuskindluse tagamiseks;
35. kiidab heaks arukate võrkude valdkonnas töökonna loomise komisjonis ja soovib, et kõnealune töökond võtaks oma töös arvesse kõikide sidusrühmade arvamusi; palub komisjonil parlamenti töökonna töö edenemisest korrapäraselt teavitada; rõhutab, et töökonna järelduste kohaselt peaks komisjon tagama ELi tasandil arukaid võrke soosiva regulatiivse raamistiku, mis pakuks võrguettevõtjatele sobivaid stiimuleid investeerimiseks tootmise tõhususse ja mis kehtestaks kogu ELis kehtivad arukate võrkude väljatöötamise standardid ja aitaks sel viisil jätkusuutlikule majandusel üle minna; toetab ühtlasi uudsete kommunikatsiooni-, automatiseerimis- ja võrgu haldamise tehnoloogiate katseprojekte; tuletab meelde direktiivide 2009/72/EÜ ja 2009/73/EÜ sätteid arukate arvestite kohta;
36. toetab arukate arvestite kasutuselevõtu katseprojekte – näiteks Euroopa energiategnoloogia strateegilise kava algatuse „arukad linnad” raames –, kui tarbijate ja väikese sissetulekuga kasutajate ning isikuandmete kaitse on tagatud;
37. palub komisjonil esitada 2011. aasta lõpuks analüüs maailma ja ELi gaasiturule tuleviku kohta, mis hõlmaks juba kavandatud gaasiinfrastruktuuri projektide (nt Lõunakoridori raames arendatud projektid) mõju, uute veeldatud maagaasi terminalide mõju, kildagaasi mõju USA gaasiturule (eelkõige veeldatud maagaasi importimise vajadusele) ning ELi kildagaasi võimaliku arendamise mõju gaasivarustuse kindluse tulevikule ja hindadele; uuring peaks kajastama infrastruktuuri arengu ja ELi 2020. aasta CO₂-heite eesmärkide praegust seisut ja võtma selle lähtekohaks; rõhutab, et kõigi asjaomaste sidusrühmadega tuleks konsulteerida;

Paremini ära kasutada ELi energiatõhususe ja taastuvenergia potentsiaali

38. on seisukohal, et energiatõhusus ja energia säästmine peaksid olema igasuguse tulevase strateegia kesksed prioriteedid, sest need kujutavad endast energiatõhusat viisi ELi energiasõltuvuse piiramiseks ja kliimamuutuse vastu võitlemiseks, aitavad luua töökohti ja tõsta majanduse konkurentsivõimet ning pidurdada hinnatõusu ja kuluarvete paisumist,

vähendades seeläbi energiapuudust; kutsub komisjoni ja liikmesriike seadma energiatõhusust ELi tegevuskavade etteotsa, nõuab kehtivate õigusaktide kiiremat rakendamist ning ambitsioonika energiatõhususe tegevuskava õigeaegset vastuvõtmist komisjoni poolt; seejuures arvab, et kava rakendamisel tuleb arvestada mõnes liikmesriigis juba tehtut;

39. tunneb heameelt energiatõhususe tegevuskava läbivaatamise üle; kutsub komisjoni üles arvestama Euroopa Parlamendi arvamusega;
40. rõhutab, et IKT võib ja peabki etendama olulist osa vastutustundliku energiakasutuse edendamisel kodumajapidamistes, transpordis, energiatootmisel ja töötlevas tööstuses; on seisukohal, et arukad mõõdikud, energiasäästlik valgustus, pilvandmetöötlus ja jaotatud tarkvara võivad energiatarbimisharjumusi muuta;
41. arvab, et energiatõhususe ja -säästu juures tuleb ka keskenduda kogu energia nõudluse ja pakkumise ahelale, mis hõlmab tööstuse, kodumajapidamiste ja transpordi energiatarbimise kõrval ka energia muundamist, ülekannet, tarnimist ja jaotamist,
42. toetab energiatõhususe parandamiseks nõuetekohaselt toimiva energiateenuste turu kujundamist ja täiendavate turumehhanismide kasutuselevõttu, mis aitab ergutada ELi majanduse konkurentsivõimet;
43. usub ka, et rohkem tuleks tähelepanu pöörata energiamahukate toodete energiatõhususele; soovib komisjonil täies ulatuses rakendada ökodisaini direktiivi, näiteks hõlmata sellega rohkem tooteid ning kohaldada dünaamilist, norme kehtestavat mudelit, mis tagaks auahnete ja korrapäraselt ajakohastavate eesmärkide seadmise;
44. kutsub komisjoni üles esitama hinnangut kehtivate õigusaktide rakendamise kohta; on seisukohal, et kui hindamisel osutub kogu ELi energiatõhususe strateegia ebarahuldavaks, mistõttu tema 2020. aasta energiatõhususe eesmärk jääb ilmselt täitmata, peaks energiatõhususe tegevuskava sisaldama komisjoni kohustust teha liikmesriikidele ettepanekuid sellisteks edasisteks ELi meetmeteks nagu individuaalsed energiatõhususe eesmärgid (mis vastavad vähemalt 20% suurusele energiasäästule ELi tasandil vastavalt ELi 2020. aasta strateegia üldeesmärkidele ning mille puhul arvestatakse riikide olusid ja suhtelist algseisu) ning iga liikmesriigi riikliku energiatõhususe tegevuskava eelnev kinnitamine; peab vajalikuks näidata, et sellised lisameetmed on vajalikud, õiglased ja mõõdetavad ning mõjutavad vahetult ja tulemuslikult riikide energiatõhususkavade täitmist; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kokku leppima ühises metoodikas riikide energiatõhususe alaste sihtmärkide mõõtmiseks ning nende täitmise edenemise kontrollimiseks;
45. toetab energiapoliitika ja energiatõhususe, sealhulgas „Linnapeade pakti” ja arukate linnade algatuse edasiarendamise mitmetasandilist juhtimist ja detsentraliseeritud käsitlemist; rõhutab usaldusväärse rahastamise vajalikkust, seda ka altpoolt tulevate algatuste korral ning linnade ja piirkondade kaasamiseks; rõhutab, et tulevase ühtekuuluvuspoliitika ning selle vahendite kasutamise ühildamine ELi 2020. aasta strateegiaga looks keskse mehhanismi aruka ja jätkusuutliku kasvu käivitamiseks liikmesriikides ja piirkondades;

46. arvab, et bioenergia tehnoloogia potentsiaali täieliku väljaarendamise osas on EL oma rahvusvahelistest partneritest maha jäänud; soovib komisjonil ja liikmesriikidel töötada välja sektoritevaheline biomassipoliitika, mille abil luua jätkusuutlik turg põllu- ja metsamajanduslikule ning põllumajandusjäätmetest saadavale biomassile, hoida ära heitkoguste kasv ja bioloogilise mitmekesisuse vähenemine; tunnistab, et vastav säästev teise põlvkonna tehnoloogia on juba olemas; kutsub komisjoni üles tegema ettepanekut poliitilise raamistiku loomiseks ning toetab säästvate teise põlvkonna biokütuste kasutuselevõtu edasist edendamist;
47. kutsub komisjoni üles analüüsima liikmesriikide esitatud riiklikke taastuvenergia tegevuskavasid; palub komisjonil vajaduse korral võtta meetmeid, et aidata teataval liikmesriikidel oma kavasid parandada, ja kasutada kõiki oma volitusi selle tagamiseks, et liikmesriigid täidavad oma õigusjärgset kohustust täita riiklik sihtmärk; rõhutab, et direktiivis on sätestatud koostöömehhanismid, et aidata liikmesriikidel oma sihtmärgid täita; lisaks palub komisjonil luua pädevate riigiasutuste vaheline koostööplatvorm, et hõlbustada teabevahetust ja tuvastada parimad tavad taastuvenergia kasutamisel;
48. tunnistab pumpejõujaamade olulist osa tõhusa, usaldusväärse ja keskkonnasõbraliku energiaallikana lisa- ja tasakaalustamisteenuste osutamisel;
49. arvab, et taastuvenergia tulemuslikuma kasutamise tagamiseks tuleks kasutada taastuvate energiaallikate direktiivis sätestatud paindlikkusmehhanisme ning ühtlustada võrguga liitumise tingimused, eesmärgiga tagada taastuvenergia kasutamisele ühtsed kasumlikud tingimused (nt katta liitumiskulud võrgutariifi kaudu); usub, et keskpikas perspektiivis õnnestub luua piirkondlikud taastuvenergiaga kauplevate turgude rühmad;
50. nõuab ELis taastuvate energiaallikate kasutuselevõtmise tõhustamist, kusjuures pikemas perspektiivis tuleb püüda luua selliste energiaallikate jaoks kogu ELi hõlmav stiimulite süsteem, mis aitaks võtta mingit liiki taastuvaid energiaallikaid ELis kasutusele seal, kus see on kõige tõhusam, vähendaks nende edendamise kulusid ja tagaks rahaeraldiste tõhususe; usub, et pikas perspektiivis peaks taastuvenergia saama nõuetekohaselt toimiva ja ühtse ELi energia siseturu osaks;
51. arvab, et tuleks luua keskpikk visioon, mis käsitleb taastuvenergia turgude täieliku ühtlustamise põhiküsimusi; rõhutab sellega seoses, et igasugune ühtlustamine peab olema nõuetekohaselt ette valmistatud, et vältida häireid toimivatel riikide turgudel; arvab, et ühtlustatud toetusüsteemi eeldus on nõuetekohaselt toimiv, moonutamata energia siseturg ja võrdsed konkurentsitingimused; arvab, et iga tulevane poliitika peaks põhinema nendel toetusmehhanismidel, mis on tõestanud oma tulemuslikkust sihtmärkide täitmisel ning samas ka taganud laialdase geograafilise ja tehnoloogilise mitmekesisuse ja säilitanud investorite usalduse;
52. kliima- ja energiapaketiga söekütel jõujaamade rajamisele seatud piiranguid arvestades nõuab tungival, et komisjon koostaks õigusnormid, millega hõlbustada selliste jõujaamade rajamist, kui nende nimikasutegur ületab 50%;
53. palub komisjonil ja liikmesriikidel võtta oma riiklikesse energiatõhususe tegevuskavadesse energiatõhusust edendavad finants- ja eelarvevahendid (eriti hoonete seisundi parandamiseks) ning lugeda energiatõhusus ja energeetika infrastruktuur üheks

tulevase mitmeaastase finantsraamistiku prioriteediks; usub, et energiatõhususe tõstmiseks mõeldud ELi rahaliste vahendite finantsvõimenduse suurendamisel on keskse tähtsusega vahendite arukas kasutamine, näiteks erakapitalipõhise finantsvõimenduse andmiseks loodud roheline infrastruktuuri pangad ja sihtotstarbeline juurdepääs ELi vahenditele;

Tagada energiavarustuse kindlus

54. usub, et komisjon peaks Euroopa välisteenistusega kooskõlastatult tagama, et liit esitaks energiaalase välispoliitika valdkonnas ühtseid seisukohti; lisaks arvab, et EL peaks kasutama oma uusi volitusi selleks, et aktiivselt määratleda ja tugevdada koostööd kolmandate riikidega kliimamuutuse leevendamise ja keskkonnakaitse valdkonnas;
55. on seisukohal, et EL peab tagama oma energiapoliitikale tugeva ja ühtse rahvusvahelise mõõtme ning hõlmama energeetilised kaalutlused oma välispoliitikasse ja -tegevusse; arvab, et ELi välis- ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja peaks energiavarustuse kindluse suurendamiseks osutama ELi energiapoliitikale tugevat diplomaatilist toetust;
56. arvab, et lühikeses ja keskpikas perspektiivis tuleks põhitähelepanu pöörata strateegilise energiainfrastruktuuri arendamisele ning suhete tugevdamisele peamiste tarne- ja transiitriikidega; samas on seisukohal, et kõige tulemuslikumad ja jätkusuutlikumad pikaajalised lahendused annab energiasäästu- ja energiatõhususe meetmete elluviimine ning kohalike säästvate energiaallikate kasutamine;
57. on seisukohal, et kõigi väliste torujuhtmete ja muude Euroopa Liidu territooriumile sisenevate energiavõrkude toimimist peaksid reguleerima läbipaistvad valitsustevahelised kokkulepped ning siseturueeskirjad, mis käsitlevad näiteks kolmandate osapoolte juurdepääsu, sihtkohti, jaotamise ja läbilasketõrgete juhtimise järelevalvet, lepingute kestust ning nn võta-või-maksa-tingimusi; kutsub komisjoni üles tagama praeguste ja tulevaste torujuhtmete ja kaubanduslepingute vastavust Euroopa Liidu energeetikaalasele õigustikule ning vajaduse korral võtma selleks meetmeid;
58. on seisukohal, et EL peaks õigusakte täht-tähele järgima ja jõustama nende täitmist energiasolidaarsuse ning konkurentsi ja ühtsete turueeskirjade tunnustamise vaimus, ja mitte järele andma üksikute Euroopa riikide, eriti gaasi Euroopa turule eksportijate erihuvidele;
59. nõuab energiaühenduse asutamislepinguga ühinemise võimaldamist suuremale arvule ELi naaberriikidele, eelkõige idapartnerlusega hõlmatud riikidele; rõhutab, et komisjon peaks tagama ja jõustama ELi energeetikaeeskirjade range ja õigeaegse täitmise energiaühenduse lepinguga ühinenud riikide poolt, eelkõige muutes ELi vahendite kättesaadavuse sõltuvaks asutamislepingus sätestatud kohustuste täitmisest;
60. on seisukohal, et kõigisse naaberriikidega sõlmitavatesse kokkulepetesse kuuluvat ning poliitilist ja tehnilist koostööd käsitlevat energeetikapeatükki tuleks täiendada, eelkõige tugevdades energiatõhususe programme ja siseturueeskirju; arvab, et nõukogu peaks andma komisjonile volituse alustada läbirääkimisi, et muuta praegused energiaküsimusi käsitlevad vastastikuse mõistmise memorandumid õiguslikult siduvateks dokumentideks; juhib tähelepanu sellele, et energeetikaalaste dialoogide üheks osaks peaksid olema inimõiguste austamise ja sotsiaalse mõõtme küsimused;

61. kutsub komisjoni üles kiirendama kaubanduslepingute kaudu ELi nõuetega kooskõlas olevate ohutus- ja energiatõhususe eeskirjade vastuvõtmist, mis puudutavad imporditava ja eksporditava energia tootmist, ülekannet, transiiti, ladustamist ja töötlemist/rafineerimist, ning tegema WTO tasandil ettepaneku ülemaailmsete standardite vastuvõtmiseks, eesmärgiga edendada avatud ja ausat kauplemist ohutute ja taastuvate energiaallikate ning uuenduslike energiatehnoloogiatega;
62. tunneb heameelt Venemaa osalemise üle energiaühenduse konverentsi istungitel; kutsub komisjoni üles töötama selle nimel, et energiaühenduse lepinguga saaks liituda rohkem riike, ning energiaühenduse konverentsi raames peetavatel läbirääkimistel püüda saavutada, et Venemaa täielikult aktsepteeriks energiaharta lepingu ja selle protokollide põhimõtteid; rõhutab aga, et igasugune kokkulepe peab täielikult vastama ELi energia siseturu eeskirjadele; rõhutab lisaks, et energeetika peaks olema partnerlus- ja koostöölepingu järgselt Venemaaga sõlmitava lepingu keskne teema ja see uus leping peaks toimima teejuhina ning ühtsuse ja järjepidevuse alusena iga liikmesriigi suhetes Venemaaga;
63. palub komisjonil ja nõukogul teha tihedat koostööd NATOga, et tagada liidu ja NATO energiajulgeolekustrateegiade vaheline kooskõla;
64. palub komisjonil tagada pärast gaasivarustuse kindluse määrase jõustumist selle täielik kohaldamine;
65. kutsub komisjoni ja asjaomaseid liikmesriike üles jätkama ELi Lõuna-Euroopa gaasitranspordikoridori ja eelkõige Nabucco projekti teostamist, mis võib oluliselt tõsta Euroopa Liidu gaasivarustuse kindlust; palub komisjonil anda selle protsessi käigus tehtust aru Euroopa Parlamendile ja Euroopa Ülemkogule;
66. nõuab energeetika teemadel eraldi dialoogi alustamist Kaspia mere piirkonna riikidega ning tunneb heameelt Kaspia Arengukorporatsiooni (Caspian Development Corporation) tegevuse üle; tunnustab sellega seoses ELi Musta mere piirkonna strateegiat käsitlevat dialoogi ning rõhutab kõigi energiaküsimuste tähtsust ELi ja selle piirkonna riikide vahelises dialoogis;
67. palub komisjonil ja liikmesriikidel seoses Vahemere päikeseenergia kavaga edendada programme DESERTEC ja TRANSGREEN, et suurendada varustuskindlust ja soodustada asjaomaste riikide arengut sellega, et toetatakse Põhja-Aafrika piirkonnas päikeseelektrijaamu ja muid säästvaid taastuvenergia tehnoloogiaid ning piirkonna ühendamist Euroopa võrkudega, kui see osutub majanduslikult teostatavaks ega kahjusta ELi saastekvootidega kauplemise süsteemi; arvab, et tuleks täiel määral ära kasutada koostöövahendeid, mis on sätestatud direktiivis taastuvenergia kolmandatest riikidest importimise kohta;
68. tuletab meelde, et liikmesriigid peavad ise otsustama oma energiaallikate valiku üle, eesmärgiga vähendada süsinikuheidet ja sõltuvust heitlike hindadega kütustest; juhib tähelepanu sellele, et liikmesriigid ja komisjon peaksid tagama kõige rangemate ohutusnõuete kohaldamise uutele ja tegutsevatele tuumajõujaamadele nii ELis kui ka väljaspool selle piire;

69. on seisukohal, et tuleks jätkata termotuumasünteesi kui tulevase energiaallika teadusuuringuid, täites seejuures eelarvenõudeid;
70. mõeldes liikmesriikidele, kes on valinud üheks oma energiaallikaks tuumaenergia, arwab, et võimalikult ohutu tehnoloogia tagamiseks oleks kasulik kehtestada ELi miinimumnõuded uutele tuumaelektrijaamadele tegevuslubade väljastamiseks ja projektide sertifitseerimiseks; arwab, et uute elektrijaamade ehitusprojektides tuleks alati kasutada parimat olemasolevat tehnoloogiat; nõuab ka ELilt lisameetmeid, et soodustada säästvate radioaktiivsete jäätmete käitlemise normide kehtestamist;
71. innustab ja toetab, eelkõige riikides, kus gaasivarustus võib kõige tõenäolisemalt katkeda, veeldatud maagaasi terminalide ja ühendusvõrkude rajamist – seda tulude ja kulude analüüsi põhjal ja tingimusel, et ei kahjustata konkurentsi ega põhjustata diskrimineerimist; rõhutab, kui tähtis on ELi energiapuuduse tugevdamiseks jätkata ELi veeldatud maagaasi transportiva laevastiku laiendamist; sellega seoses tunneb heameelt komisjoni ettepanekust tihendada energiapuuduse koostööd Lähis-Ida ja Pärsia lahe piirkonna riikidega;
72. usub, et mõnedes Euroopa maapiirkondades on energiavarustuse osas erivajadused ja sellega seoses kutsub liikmesriike nendega arvestamiseks muu hulgas kõrvaldama kohalikku energiatootmist (näiteks mikrokoostootmist) takistavad tõkked, sealhulgas eelarvetõkked;
73. on seisukohal, et strateegia, mis piirab kivisöe tarbimist ELi liikmesriikides, ei tohiks tugevdada gaasi impordi monopoli; kivisöe tarbimise piiramise tingimuseks energiasektoris tuleb seada liikmesriikide gaasitarnijate tegelik mitmekesisustamine, et vältida toorainemonopoli tugevdamist;

Edendada energeetika valdkonnas teadusuuringuid ning arendus- ja uuendustegevust

74. nõuab Euroopa energiatehnoloogia strateegilise kava elluviimist ja ranget järelevalvet ning et tehtaks kindlaks avaliku ja erasektori investeringute kaasamist takistavad asjaolud; peab tervitavaks hiljutisi edusamme esimese nelja Euroopa tööstusalgatuse ja ühiste uuringualgatuste käivitamisel; nõuab ülejäänud algatuste võimalikult kiiret käivitamist ning palub nõukogul vabastada selleks vajalikud vahendid; palub, et komisjon annaks sidusrühmadele läbipaistvat teavet energiatehnoloogia strateegilise kava algatuste rahastamisvõimaluste kohta;
75. tunneb heameelt ühiste tehnoloogiaalgatuste käivitamisel saavutatud edu üle; kutsub komisjoni üles esitama Euroopa energiatehnoloogia strateegilise kava raames uued, täiendavad Euroopa tööstusalgatused, et ära kasutada suurt potentsiaali, mida pakuvad muud taastuvenergia tehnoloogiad, nimelt geotermiline ja päikesesoojusenergia, hüdroenergia ja ookeanienergia, ning lisada sinna ka praegune taastuvenergiat kasutava kütmis- ja jahutustehnoloogia platvorm; rõhutab vajadust eraldada ELi eelarvest vahendid nende algatuste rahastamiseks ;
76. toetab uute ökonoomsete tehnoloogiate arendamist energiatoodangu kõikumiste prognoosimiseks, nõudluse juhtimiseks, elektrienergia ülekandmiseks ja salvestamiseks, (kaasa arvatud vesiniku- ja muude kütuseelementide kasutamine), mis aitaks suurendada

baaskoormuse kogunõudlust ning hulgaliselt taastuvenergiat ja elektrisõidukeid kasutava süsteemi paindlikkust;

77. rõhutab, et oskuslikud ja väljaõppinud töötajad on gaasi- ja elektrisektorile olulised; kutsub seetõttu komisjoni üles koos asjaomaste tööturu osapooltega kaaluma, kuidas kutseõppe ja -hariduse probleemidega tegeleda ja neid valdkondi elavdada;
78. rõhutab, et Euroopa peaks olema energiaga seotud internetitehnoloogiate ning vähese süsinikuheitega IKT- rakenduste arendamisel esirinnas; on seisukohal, et innovatsioonitoetuse suurendamisega peab alati kaasnema ka toetuse taotlejatele bürokraatliku asjaajamise kergendamine; kutsub komisjoni üles bürokraatia kaotamiseks raamprogrammide menetlusi muutma;
79. kutsub komisjoni üles edendama ja toetama ELis keskkonnasõbralikke ebatüüpiliste kodumaiste energiaallikate kasutuselevõtu katseprojekte; palub komisjonil aidata liikmesriike geoloogiliste uuringute läbiviimisel ELi kildagaasi varude suuruse väljaselgitamiseks ning hinnata ja analüüsida kodumaise kildagaasi kasutamise majanduslikku ja ökoloogilist teostatavust; palub lisada vastav teave kõigisse tulevastesse liidu pikaajalistesse strateegiatesse;
80. arvab, et mõned riigid, näiteks Hiina, on andnud strateegilise tähtsuse kodumaise, põhiliselt ekspordile suunatud taastuvenergiatööstuse arendamisele, toetavad seepärast kohalikke ettevõtteid ja teevad neile kergesti kättesaadavaks odava kapitali ja infrastruktuurid; kutsub komisjoni üles võtma vastu poliitikaraamistikku, mis teeks ELi investeerimiskeskonna konkurentsivõimelisemaks ja taastuvenergiatööstuse jaoks külgetõmbavamaks;
81. arvab, et üleminekuetapis, mille käigus luuakse 2050. aastaks säästev majandus, on tüüpilised ja ebatüüpilised looduslikud gaasid vajalik energiaallikas, mis võimaldab kiiresti ja odavalt heitkoguseid vähendada; teadus- ja arendustegevuseks määratud rahalised vahendid tuleks suunata selliste gaaside puhastamisele;
82. toetab komisjoni ja liikmesriikide vahelise koostöö jätkamist, et tagada jätkusuutliku biomassi turu väljaarendamiseks vajalikud stiimulid, võttes seejuures arvesse asjaomaseid bioloogilise mitmekesisuse ja toiduainete tootmisega seotud küsimusi;
83. arvab, et teadus- ja arendustegevus energiatehnoloogilise uuendustegevuse valdkonnas erilise rõhuga uutele, puhastele, säästvatele ja tõhusatele tehnoloogiatele peaks olema uue kaheksanda teadus- ja arendustegevuse raamprogrammi keskne prioriteet; nõuab tungivalt, et järgmises eelarves ja mitmeaastases finantsraamistikus seaksid liikmesriigid ja komisjon selle poliitikavaldkonna keskele kohale; rõhutab, et vahendite eraldamise meetodid peaksid kajastama liikmesriikide erinevat suutlikkust teadus- ja arendustegevuse valdkonnas;
84. palub komisjonil lisada energiastrateegiasse säästva transpordi temaatika selliselt, et täiel määral ära kasutada kõigi eri tehnoloogiate potentsiaal, rakendades selleks muu hulgas järgmisi vahendeid: piisav reguleeriv raamistik ja nn roheliste sõidukite tegevuskava, tehnoloogilise uurimis- ja arendustegevuse toetamine, uute (kütuse-)tehnoloogiate kasutuselevõttu takistavate tõkete kaotamine, ühtsete standardite kehtestamine (nt

elektriautodele ja raudteetranspordile), auahned standardid fossiilkütustel töötavatele mootoritele, Euroopast läbivate nn roheliste transpordikoridoride rajamine ning eri transpordiliikide ühendamine; eriti tuleks tähelepanu pöörata elektriautodele, tagada, et nendega saaks kõikjal Euroopas mugavalt ringi sõita ja neid laadida ning et nende laialdane kasutamine ühendataks nn arukate elektrivõrkude ja salvestussüsteemide rajamise, mahuka taastuvenergiatoodangu ning kütuse ja energia koostootmisega;

85. juhib tähelepanu sellele, et teadusuuringud energeetika valdkonnas peaksid lisaks sellele, et need aitavad piirata kasvuhooonegaaside heidet ja tagada varustuskindlust, parandama ka Euroopa tööstuse konkurentsivõimet; sellega seoses arvab, et standardiseerimistegevus uute, vähese süsinikuheitega energiatehnoloogiate, sealhulgas elektrisõidukite valdkonnas koostöös ELi strateegiliste partneritega (nt Hiina, Jaapan, India, Venemaa ja USA) on ülimalt vajalik Euroopa uuenduslike toodete kaubastatavuse tagamiseks rahvusvahelisel turul; tõhusa ja õiglase tehnosiirde tagamiseks soovib ELil ja tema rahvusvahelistel kaubanduspartneritel tegutseda säästvate tehnoloogiatega toimuva kaubavahetuse avatumaks muutmise nimel, võttes pikaajaliseks eesmärgiks nn rohelisele tehnoloogiale seatud tollitariifide kaotamise;
86. on seisukohal, et energiatarbimist aitaks tulemuslikult vähendada see, kui korraldada teadusuuringuid tavapärastele toorainetele ja ehitusmaterjalidele asendajate leidmiseks, mille tootmine kulutaks vähem energiat;

Seada tarbijate ja kodanike huvid ELi energiapoliitika keskmesse

87. rõhutab nn arukate arvestite tähtsust tarbijate jaoks, kuna need võimaldavad paremini jälgida nende tippkoormuse aegset tarbimist ja parandada oma kodudes energiatõhusust; on seisukohal, et arukate tarbijate kasutamine ja energeetikaprojektid üldiselt eeldavad teadlikkuse tõstmise kampaaniate ja energiatõhususe alaste koolitusprogrammide korraldamist, et selgitada avalikkusele nende kasulikkust; rõhutab, et arukate arvestite edukaks kasutuselevõtuks tuleb avalikkust teavitada nendest saadavast kasust; juhib tähelepanu sellele, et parlament on poliitilise eesmärgina nõudnud 2015. aastaks 50% Euroopa kodude varustamist arukate arvestitega ning liikmesriikidelt kohustust tagada, et 2020. aastaks on vähemalt 80% tarbijatest varustatud arukate arvestisüsteemidega¹;
88. leiab, et informeeritud tarbijad ja elanikud võivad oma teadlike otsustega turgu mõjutada; seetõttu tervitab selliseid algatusi nagu Euroopa tuumaenergia foorum, mille raames mitmesugused sidusrühmad saavad arutada ühist huvi pakkuvaid küsimusi;
89. on seisukohal, et ehitiste soojustamine ning asula- ja tööstusjäätmete materjali ja energia ringlussevõtt võib anda tarbijale märgatavat kasu;
90. toetab algatusi, mis aitavad hõlbustada inimressursside vajaduste kohaldamist üleminekul vähese CO₂-heitega energiaallikate valikule;
91. palub komisjonil teostada järelevalvet kolmanda siseturu paketi rakendamise üle selles,

---

¹ 25. märtsi 2010. aasta algatusraport „Uus Euroopa digitaalne tegevuskava: 2015.eu” (2009/2225(INI)) ja 14. aprilli 2010. aasta algatusraport, milles käsitletakse info- ja sidetehnoloogiate kasutamist, et lihtsustada üleminekut vähem süsinikdioksiidiheiteid tekitavale energiatõhusale majandusele (2009/2228(INI)).

mis puudutab liikmesriikide meetmeid energiapuuduse vältimiseks, ja esitada Euroopa Parlamendile selle kohta aruanne, ning tuletab liikmesriikidele meelde nende kehtivatest õigusaktidest tulenevaid kohustusi;

92. kutsub üles võtma kõikide energiaallikate osas vastu võimalikult kõrged ohutusnõuded, sealhulgas ka liikmesriikidevaheliste koostööprogrammide kaudu, et üldsuse umbusku hajutada ja tema toetust tõsta; samal ajal nõuab üldsuse teadlikkuse tõstmist piisavate elektrienergia varude tähtsusest ning vajadusest elektrienergia tootmise ja ülekande uue infrastruktuuri järele; tarbijakäitumise muutmiseks toetab kampaaniaid tarbijate teadlikkuse tõstmiseks igapäevastest energiasäästuvõimalustest ja olemasolevatest mehhanismidest, nagu näiteks energiaalase nõuande teenistus;
93. märgib, et eri liikmesriikides vahetab igal aastal energiatarnijaid 0 kuni 20% tarbijatest; rõhutab, et tarnija vahetamist ja tegelikku konkurentsi siseturul takistavad teabepuudus ja raskused turul olevate pakkumiste võrdlemisel; tuletab meelde, et kolmanda energiapaketi kohaselt on riiklikel reguleerivatel asutustel kohustus tagada direktiivides sätestatud tarbijakaitsemeetmete tulemuslikkus ja jõustamine;
94. tuletab energiatööstusele meelde, et kolmanda energiapaketi kohaselt on ta kohustatud võtma kasutusele selged ja mõistetavad energiaarved; arwab, et komisjoni käivitatud kodanike energiafoorumil välja töötatud arvevormid sisaldavad igasuguse energiaarve jaoks vajalikku standardset miinimumteavet ja need tuleks kogu liidus võtta läbipaistvate energiaarvete koostamise aluseks;
95. kinnitab, et uus energiapoliitika peab toetama pikaajalist eesmärki vähendada ELis kasvuhoonegaaside heitkoguseid;
96. sellega seoses nõuab tungivalt komisjonilt analüüsi koostamist pikaajaliste tegevuste kohta, sealhulgas nõudluse ja pakkumise valdkonnas, ning energiatarnete katkemise tegeliku ohu ja vastavate kulude kohta ning nende võrdlemist ladustamisvõimsustega ja tarneteallikate mitmekesistamisega ning vastavate kuludega; analüüsis tuleks käsitleda ka ELi pikaajalisi strateegilisi ja energiapoliitilisi arenguid ning kindlasti ka seda, kuidas EL saab vältida tarnete katkemist;
97. eelolevat Cancuni tippkohtumist silmas pidades arwab, et EL peaks kõige aktiivsemalt püüdma jõuda põhjaliku, õiguslikult siduva ja auahne kokkuleppe sõlmimiseni, näitama, et suudab tegutseda kooskõlastatult, ja kinnitama oma liidrirolli; sellega seoses soovitab komisjonil ja liikmesriikidel oma varasem ettepanek uuesti läbi mõelda, käsitledes seda osana rahvusvahelisest CO₂-heite piiramise sihtmärke käsitlevast lepingust, et muuta pikaajaliste eesmärkide täitmine kergemaks ja ökonoomsemaks;
98. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide valitsustele.

SELETUSKIRI

Euroopa Liidu varustamine energiaga tekitab palju probleeme, mis tulevikus aina suurenevad. EL on üha enam sõltuvuses välismaiste energiaallikate impordist. Meie energeetikasüsteem vajab ulatuslikke investeeringuid, samal ajal kui majanduskriisi tagajärjed avaldavad Euroopale jätkuvalt mõju. Lisaks ei ole me suutnud omaenda energeetikaalaseid õigusakte rakendada.

Lissaboni leping kujutas endast esimest sammu nende probleemide lahendamise suunas. Leping püstitab liidule selged eesmärgid: ühtne toimiv energia siseturg, varustuskindlus, energiatõhusus ning energiavõrkude ja taastuvate energiaallikate edendamine. Liidul on nüüd ka kindel õiguslik raamistik ja õiguslik alus (artikkel 194) energiapoliitika elluviimiseks.

Leping juhatab liidu jaoks sisse uue ajajärgu. Käes on aeg oma eesmärgid ja strateegiaid kohandada selleks, et me saaksime lepingut täielikult rakendada. Just selle pärast arvab Euroopa Parlamendi raportöör, et artiklis 194 sätestatud eesmärkide ning kliimamuutuste paketi kolme 20%lise sihtmärgi saavutamiseks on vaja strateegilist juhtimist ja uut energiastrateegiat. ELi meetmeid saab mitmes osas tugevdada. Esiteks saab ELi energia- ja kliimapoliitika jaoks ette nähtud ELi eelarvelisi vahendeid paremini kasutada. Teiseks saab luua ökonoomseid toetussüsteeme üleeuroopaliste energiavõrkude edasiarendamiseks ja kaasajastamiseks ning vähem CO₂-heidet tekitavate energiasüsteemide arendamiseks. On äärmiselt oluline, et ELi energiapoliitika sise- ja välismõõtmel vahel tekitataks rohkem sünergiaid. Raportöör usub, et praegu on olemas kindel poliitiline tahe energiapoliitikaga seoses täiendavate meetmete võtmiseks kogu ELi tasandil.

Raportöör nõustub täiel määral komisjoni arvamusega, et „*praegune ELi energeetikaalaste õigusaktide rakendamise üldine tase on madal*”, kusjuures see käib ka varasemate õigusaktide, sealhulgas 2003. aastal vastu võetud teise energia siseturu paketi kohta. Komisjon tegutseb vägagi õigesti, pannes suuremat rõhku 2007. aastast alates kokku lepitud poliitika rakendamisele. Samuti on asjakohane komisjoni hoiatus, et kuigi „*edasiste sammude astumine on vajalik, ei anna need ilma olemasolevate õigusaktide ja programmide täieliku rakendamiseta usaldusväärseid ega tõhusaid tulemusi*”.

Strateegilised eesmärgid. Uued meetmed energeetika valdkonnas peaksid toetama kolme ELi praegust energeetikaalast põhieesmärki:

1. esimene eesmärk on liikumine vähem CO₂-heidet tekitava energiasüsteemi suunas (seda käsitleti komisjoni esimeses strateegilises energiaülevaates ja kliimamuutuste pakettis);
2. teine eesmärk on energiavarustuse kindluse tagamine kõigile (sellele keskendus komisjon 2008. aastal avaldatud teises strateegilises energiaülevaates), samaaegselt liikudes vähem CO₂-heidet tekitava energiasüsteemi ja majanduse suunas;
3. kolmas eesmärk on selle tagamine, et kahe esimese eesmärgi saavutamise aitaks kasvatada ELi konkurentsivõimet ja võimaldaks kõigil energiat tarbida jõukohase hinnaga.

Esimene eesmärk on kindlaks määratav – ja seda on kindlaks määratud – heitkoguste vähendamine sihtmärkidena, millele lisanduvad allsihtmärgid taastuvenergia ja biokütuse osakaalu kohta energiaallikate jaotuses. Samas on raske ja isegi ebasoovitav kehtestada sama

täpsed eesmärgid energiaallikate jaotuse teiste komponentide suhtes (nafta, süsi, gaas, tuumaenergia) – raske sellepärast, et nende energiaallikate hinnad maailma tooraineturgul kõiguvad, mistõttu muutub ka nende kasutusmäär, ja ebasoovitav sellepärast, et fossiilkütuste osakaal peaks sõltuma taastuvenergia osakaalust, mistõttu seda ei tohiks – ega ei saagi – eelnevalt kindlaks määrata. See-eest on mõistlik taastuvenergia osakaalu sihtmärgi püstitamine (sõltumata kasutatava taastuvenergia liigist) energiaallikate kogujaotuses, et tasakaalustada aina suurenevat sõltuvust fossiilkütuste impordist ja saavutada CO₂-heite vähendamise sihtmärgid. Üldisemalt võttes aga peab energiaallikate jaotus sõltuma turul tegutsejatest ja ettevõtjatest, kes leiavad endale sobiva lahenduse ELi kehtestatud selge poliitika, stiimulite ja karistuste põhjal.

Pikas perspektiivis lihtsustab esimese eesmärgi saavutamise (vähem CO₂-heidet tekitava majanduse poole liikumine) teise eesmärgi saavutamist (energiajulgeolek), sest see vähendab Euroopa vajadust nafta- ja gaasiimpordi järele. Samal ajal tuleb tähelepanu pöörata ka ELi konkurentsivõimele ja energiahinna jõukohasusele ELi tööstuse ja eratarbijate jaoks.

ELi eelarvelised vahendid. Praeguse ELi energiapoliitika suur puudus on see, et ELi vahendeid ei ole suunatud valdkonda, mis majanduslangusest hoolimata on ELi valitsuste ja kodanike jaoks endiselt üks peamisi prioriteete. Nagu väidab komisjon: „*ELi energiasüsteemid vajavad miljardeid eurosid investeringuid energiavõrkudesse, tootmis- ja transpordivõimsuse kasvatamiseks ja säästvasse tehnoloogiasse. See peab olema tulevase energiastrateegia põhiteema.*”

Raportöör usub, et käes on hetk, millal EL peab leidma vahendid oma kindlaksmääratud poliitiliste eesmärkide, sealhulgas kolme 20%lise sihtmärgi saavutamiseks ja Lissaboni lepingu energiajulgeolekut käsitlevate artiklite rakendamiseks. Uus energiastrateegia peaks toetama ELi eelarveliste vahendite ulatuslikumat kulutamist energia- ja kliimapolitikale ning seda alates 2013. aasta järgsest finantsraamistikust.

Siiaamaani on EL rohkem tegelenud energiapoliitika reguleerimisega kui selle rahastamisega (v.a teadus- ja arendustegevuse osas). EL on pööranud enim tähelepanu energiavõrkude ja -toodete reguleerimisele. ELi kolm järjestikust energia siseturgu käsitlevat õigusaktide paketti olid kõik suunatud diskrimineerimise kaotamisele elektrivõrkude ja gaasijuhtmete valdkonnas ning põhivõrguettevõtjate muutmisele kogu Euroopat hõlmavateks energiaettevõtjateks. Seni on lähtunud teooriast, et kui pakkuda põhivõrguettevõtjatele õigeid stiimuleid, saavad nemad ja nende kasutajad kogu vajaliku võrguinfrastruktuuri rahastamisega ise hakkama. Kuid nüüd on saamas selgeks, et see ei toimu piisava kiirusega, võimaldamaks kõrvalistes piirkondades taastuvenergia kasutamiseks vajalike uute võrguühenduste või arukate võrkude loomist, mis aitaksid tootjate ja tarbijate vahelist koostööd suurendada ning energianõudlust paremini juhtida. Komisjoni hoiatuse kohaselt „*ei suuda ainuüksi turg pakkuda kõiki infrastruktuuri jaoks vajalikke investeringuid*”, eriti kui tegu on piiriüleste võrkudega, mille puhul kulude jagamine liikmesriikide vahel on keeruline.

Raportöör usub, et komisjon peaks andma oma panuse infrastruktuuriinvesteeringutesse. Ta peab arendama kogu ELi hõlmavat strateegilist infrastruktuuri, mis viib edasi ELi ja piirkondlike energiaturgude lõimimise protsessi ning kasvatab taastuvenergia kasutuselevõtmise suutlikkust. Samas on isegi kogu ELi eelarve väike, võrreldes Euroopa energeetikasektori vajadusega investeeringute järele. Siiski aitaks mõistliku suurusega

eelarveliste vahendite eraldamine energia- ja kliimapoliitikale:

- viia ELi eelarve prioriteetidid kooskõlla ELi poliitiliste prioriteetidega;
- toetada Kesk- ja Ida-Euroopas asuvaid uusi liikmesriike, kellel on suur heitkoguste vähendamise ja taastuvenergia tootmise potentsiaal;
- sekkuda ja asjakohaseid stiimuleid pakkuda, kui turumehhanismidest ei piisa ELi energeetikaalaste eesmärkide saavutamiseks.

Kuna ELi eelarve on suhteliselt väike, on raportöör seisukohal, et EL peab otsima võimalusi oma eelarve kasutamiseks nii, et sellel oleks suur võimendav mõju. Üks võimalus on kasutada ELi eelarvet laenu tagatisena, et ergutada investeerimist erasektori ning avaliku ja erasektori partnerluse kaudu, nagu seda on juba tehtud Euroopa majanduse elavdamise kava kohaselt energeetika jaoks ette nähtud vahenditega. Sellised riskijagamisrahastud ja riiklike pankade laenuskeemid oleksid energeetika infrastruktuuriinvesteeringuid toetavad vahendid, mis võiksid „klassikalisi” laene uuenduslikul viisil üha rohkem asendada.

Muuta taastuvenergia toetamine ökonoomsemaks. Mõnede riiklike rahaliste abikavade maht on märkimisväärselt suurem kui kogu ELi kavad kokku. Üks võimalus taastuvenergia suuremaks toetamiseks seisneks selliste riiklike fondide ühendamises üleeuroopaliseks fondiks. Selleks tuleks kaaluda, kas uus energiastrateegia võiks naasta komisjoni algse ettepaneku juurde, milleks oli üleeuroopalise süsteemi loomine taastuvenergia või päritolulagastistega kauplemiseks. See aitaks kogu Euroopas saavutada mastaabisäästu ja suunata investeeringuid sinna, kus nende tootlus on kõige suurem. Üleminekul üleeuroopalisele taastuvenergia turule võiks Euroopa keskpikas perspektiivis töötada ka selle nimel, et luua piirkondlikud turud taastuvenergia kauplemiseks.

Energiatõhusus. Paljud sidusrühmad leiavad, et uus energiastrateegia võimaldab panna suuremat rõhku kolme 20%lise sihtmärgi seast mittesiduvale sihtmärgile, milleks oli suurendada energiatõhusust 20% võrra 2020. aastaks. Raportöör on aga seisukohal, et õiguslikult siduva energiatõhususe alase sihtmärgi saavutamine oleks raske, kuid et selle asemel tuleks pöörata rohkem tähelepanu ökonoomsetele meetmetele ELi seni kasutamata energiasäästupotentsiaali paremaks realiseerimiseks. Samas on hea, et komisjon avaldab liikmesriikidele survet, et nad parandaksid 2008. aastal esitatud riiklike energiatõhususe tegevuskavasid, milles on komisjoni sõnul „palju arenguruumi”.

Innovatsioon. On ilmselge, et EL peab rohkem pingutama 27 liikmesriigi teadus- ja arendustegevuse ühendamiseks ja hoogustamiseks. EL saab seda teha kolmel viisil – teadustegevust teostades ja kooskõlastades (nt energeetika valdkonna pooleliolevad tööstusalgatused), uute tehnoloogiate suhtes tehnilisi ja õiguslikke norme kehtestades (nt CO₂ kogumise ja säilitamise suhtes kehtestatud normid) ning rahastamist pakkudes (nt raamprogrammi raames pakutav teadustegevuse rahastamine). Samas on komisjon väljendanud Euroopa energiatehnoloogia strateegilises kavas seisukohta, et iga-aastased riiklikud ja erasektori investeeringud vähem CO₂-heidet tekitavasse tehnoloogiasse peavad kasvama praeguselt, 3 miljardi euro tasemelt 2020. aastaks 8 miljardi euroni. Raportöör arvab, et me peame leidma uue viisi Euroopa energiatehnoloogia strateegilisele kavale vastavate erasektori investeeringute kasvatamiseks ning samal ajal pöörama kaheksanda raamprogrammi kontekstis rohkem tähelepanu energeetikale.

Energiapoliitika välismõõde. Komisjoni dokumendis viidatakse paljudele energeetikateemalistele dialoogidele ELi ning rahvusvaheliste organisatsioonide, välispartnerite ja -tarnijate vahel. Kuid energiajulgeoleku seisukohast vaadates – mis on ülioluline – tuleb kõige tähtsamateks pidada neid välisalgatusi, mis keskenduvad:

- ELi energia siseturu eeskirjade kasutuselevõtule naaberriikides;
- energiaimpordi allikate ja teede mitmekesistamise võimaluste otsimisele.

Raportöör on seisukohal, et esimese punkti täitmiseks tuleb energiaühendust laiendada ning Venemaad jõuliselt kaasata nii energiaharta konverentsi raames kui ka Venemaaga sõlmitava uue partnerlus- ja koostöölepingu alaste läbirääkimiste kontekstis. Siinkohal tuleb õnnitleda Moldovat selle eest, et ta viis ratifitseerimismenetluse lõpule, ühtlustas oma gaasialased õigusaktid ELi õigustikuga ja liitus energiaühendusega 2010. aasta mais. Ukrainat ootavad ees samad ülesanded, kuigi ta sai energiaühenduse liikmeks teatud piirangutega juba 2009. aasta detsembris, aga ei ole veel viinud oma gaasialaseid õigusakte ELi õigustikuga vastavusse.

Teise punkti täitmiseks tuleks ehitada uusi veeldatud maagaasi terminale, mis teeksid võimalikuks gaasi transportimise Euroopasse kogu maailmast. Veeldatud maagaasi terminalid võivad pakkuda nii uusi gaasiimpordi allikaid kui ka teid. Lõuna-Euroopa gaasitranspordikoridori arendamine selliste projektide abil nagu Nabucco torujuhe võib samuti pakkuda Euroopale uusi gaasiimpordi allikaid ja teid. Raportöör kiidab komisjoni selle eest, et ta püüab loovalt läheneda „*ELi ostujõu võimendamiseks sobivate vahendite leidmisele*” ja analüüsida uusi võimalusi, näiteks Kaspia mere piirkonna gaasi ühisostumehhanismi (*Caspian Development Corporation*), mis aitaksid Euroopa energianõudlust kokku liita nii, et see julgustaks Kesk-Aasia gaasitootjaid gaasi Euroopale müüma.

Jättes võimaliku erandina kõrvale Nabucco torujuhtme, leiab raportöör, et üldiselt on parem, kui väliste energiašokkide suhtes Euroopa vastupanuvõime kasvatamiseks eraldatud vahendeid kulutatakse ELi sees, mitte EList väljaspool, sest uued piiriülesed gaasivõrkude ühendused ja gaasihoidlad ELis on jääv täiendus Euroopa energeetika infrastruktuurile, väljendades liikmesriikide energiasolidaarsust praktilises vormis. Sellele protsessile aitab kaasa pooleliolev gaasivarustuse kindluse määrase läbivaatamine, kuid töö rohkem lõimunud gaasituru loomise nimel peab jätkuma ka uue energiastrateegiaga hõlmatud ajavahemikul. Seepärast raportöör loodab, et komisjon kasutab ära energeetika valdkonna sise- ja välismõõdme vahel tekkivat sünergiat.

29.9.2010

RAHVUSVAHELISE KAUBANDUSE KOMISJONI ARVAMUS

tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile

uue Euroopa energiastrateegia 2011–2020 väljatöötamise kohta
(2010/2108(INI))

Arvamuse koostaja: Jan Zahradil

ETTEPANEKUD

Rahvusvahelise kaubanduse komisjon palub vastutaval tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. kutsub komisjoni üles edendama komisjoni, Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide ühisel energiapoliitika alasel seisukohal põhinevat energia siseturgu, kus liikmesriikidel on õigus valida nende vajadustele vastavaid energiaallikaid kooskõlas ELi jätkusuutlikkuse, konkurentsivõime ja energiatõhususe nõuetega ning taastuvate energiaallikate kasutamisel põhineva kliimakaitsega ning kus energiavarustuse kindlus tagatakse naaberriikide tõhusama koostöö kaudu;
2. julgustab ELi liikmesriike ilmutama solidaarsust eesseisvate XXI sajandi energiaprobleemide lahendamisel, lisades nii Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 194 põhinevatesse liidu meetmetesse positiivset energiat;
3. rõhutab vajadust arendada sünergiat ELi energiastrateegia ja strateegiliste energiatarnijatega arendatavate välissuhete vahel, et pöörata energiavarustuse kindlusele ja energiatõhususele edaspidistes kaubanduskokkulepetes suuremat tähelepanu ning tagada Euroopa Liidule pikaajaline juurdepääs toorainele ja arenguväljavaated mõlema poole huvides;
4. on seisukohal, et energiatõhusust tuleks edendada rahvusvahelisel tasandil ja see peaks muutuma ülemaailmseks prioriteediks ning seetõttu tuleks see lisada ELi tulevasse energiapoliitika strateegiasse ning arengu- ja rahvusvahelise kaubanduse poliitikasse;
5. kutsub komisjoni üles toetama päikese-, tuule- ja bioenergia projekte kolmandates

riikides; on seisukohal, et detsentraliseeritud energiavarustus suurendab energiavarustuse kindlust; on ühtlasi arvamusel, et tuleks luua ka ühendus piirkonnaülest energiavõrkudega; on seisukohal, et algatuste, nagu DESERTEC, väljatöötamisel ja arendamisel tuleb arvesse võtta nii ELi kui ka kolmandate riikide huve;

6. kutsub komisjoni üles kiirendama kaubanduslepingute kaudu ELi nõuetega kooskõlas olevate ohutus- ja energiatõhususe eeskirjade vastuvõtmist, mis puudutavad imporditava ja eksporditava energia tootmist, ülekannet, transiiti, ladustamist ja töötlemist/rafineerimist, ning algatama WTO tasandil ülemaailmsete standardite väljatöötamise, mille eesmärk on edendada avatud ja ausat ohutute ja taastuvate energiaallikatega kauplemist ning soodustada uuenduslike energiatehnoloogia lahenduste väljatöötamist;
7. on seisukohal, et energiaallikate, tarneteede ja infrastruktuuri mitmekesisus, samuti nafta- ja gaasivõrgustike ühendamine ning arukas energiavõrk on ELi ja kolmandate riikide pikaajalise energiavarustuse kindluse ja jätkusuutlikkuse võtmetegurid; tuleb meelde, et nimetatud meetmed aitavad kaasa energiatehnoloogia arengule ja töökohtade loomisele Euroopa Liidus ning kolmandates riikides;
8. rõhutab vajadust kasutada ära ELi ettevõtete ja ELi avalike teenuste innovatiivne potentsiaal taastuvate energiaallikate ja energiatehnoloogia, samuti energiatõhususe tehnoloogiate ja täiustatud info- ja sidetehnoloogia valdkonnas, et edendada kaubanduskokkulepete kaudu järk-järgulist üleminekut vähese CO₂-heitega majandusele ja luua seeläbi uued võimalused ELi toodete ning oskusteabe müügiks nimetatud valdkonnas või vajaduse korral selle oskusteabe ülekandmiseks;
9. kinnitab taas, et EL peab suurendama teadusuuringuid ja kapitalisüste, nagu ELi välismaised otseinvesteeringud arengumaades energeetika infrastruktuuri rajamiseks ja moderniseerimiseks, eeskätt avaliku ja erasektori partnerluse ning ühissettevõtete või vajaduse korral avaliku sektori eri osapoolte partnerluse kaudu, kuivõrd see edendaks tehnosiiret ja energialiikide mitmekesisust kõnealustes riikides;
10. kutsub komisjoni üles muutma rahvusvahelist energiakaubanduse turgu palju läbipaistvamaks; rõhutab, et turuga manipuleerimine ja selle kuritarvitamine peaks olema rahvusvaheliste eeskirjadega tõkestatud;
11. tunneb heameelt Ecuadori valitsuse otsuse üle loobuda eksploateerimast Amazonase metsades asuvaid Yasuni naftavälju, eesmärgiga säilitada keskkonda ja vähendada oma sõltuvust fossiilse energia ekspordist, ning on seisukohal, et EL peaks toetama seda ja kõiki samalaadseid jõupingutusi;

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	29.9.2010
Lõpphääletuse tulemus	+: 23 -: 0 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	William (The Earl of) Dartmouth, Laima Liucija Andrikienė, Kader Arif, Daniel Caspary, Christofer Fjellner, Metin Kazak, David Martin, Emilio Menéndez del Valle, Cristiana Muscardini, Niccolò Rinaldi, Tokia Saifi, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Gianluca Susta, Keith Taylor, Iuliu Winkler, Pablo Zalba Bidegain, Paweł Zalewski
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Pino Arlacchi, George Sabin Cutaş, Syed Kamall, Miloslav Ransdorf, Jarosław Leszek Wałęsa
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Franziska Keller

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	26.10.2010
Lõpphääletuse tulemus	+: 42 -: 3 0: 4
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Jean-Pierre Audy, Ivo Belet, Bendt Bendtsen, Jan Březina, Maria Da Graça Carvalho, Giles Chichester, Pilar del Castillo Vera, Lena Ek, Ioan Enciu, Gaston Franco, Adam Gierek, Norbert Glante, Fiona Hall, Jacky Hénin, Edit Herczog, Romana Jordan Cizelj, Arturs Krišjānis Kariņš, Lena Kolarska-Bobińska, Philippe Lamberts, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Marisa Matias, Angelika Niebler, Jaroslav Paška, Anni Podimata, Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Jens Rohde, Paul Rübig, Amalia Sartori, Francisco Sosa Wagner, Konrad Szymański, Britta Thomsen, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Claude Turmes, Niki Tzavela, Vladimir Urutchev, Adina-Ioana Vălean, Kathleen Van Brempt, Alejo Vidal-Quadras
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Antonio Cancian, Matthias Groote, Andrzej Grzyb, Yannick Jadot, Oriol Junqueras Vies, Silvana Koch-Mehrin, Bernd Lange, Mario Pirillo